

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum sit virtus specialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Ad hoc dicitur... virtutes... habitus... et cetera...

etiam secundum quod veritas sumitur, ut est virtus cōis. Nam temperantia retrahit ab his, quae contra rationem appetitum alliciunt...

AD PRIMVM ergo dicendum, quod appetitus hominis maxime corrumpitur per ea, quibus allicitur homo ad recedendum a regula rationis, & legis diuinae...

AD SECUNDVM dicendum, quod ea, circa quae est temperantia, maxime possunt animum inquietare propter hoc, quod sunt homini essentialia, ut infra dicitur...

AD TERTIVM dicendum, quod quamuis pulchritudo conueniat cuilibet uirtuti, excellenter tamen attribuitur temperantiae duplici ratione...

Supra Quaestio est de temperantia... virtutes... habitus... et cetera...

ARTICVLVS III.

Utrum temperantia sit solum circa concupiscentias, & delectationes.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod temperantia non...

A sit solum circa concupiscentias, & delectationes. Dicit enim Tullius in sua Rhetorica, quod temperantia est rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus animi firma, & moderata dominatio...

B Praet. Virtus est circa difficile & bonum: sed difficilius videtur esse temperare timorem maxime circa pericula mortis, quam moderari concupiscentias, & delectationes...

C Praet. Ad temperantiam pertinet moderationis gratia, ut Ambr. dicit in primo de offi. & Tullius dicit in primo de offic. quod ad temperantiam pertinet omnis sedatio perturbationum animi...

SED CONTRA est, quod Isidor. dicit in lib. Etymolog. quod temperantia est qua libido concupiscentiaque refranatur.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, quod ad virtutem moralem pertinet conseruatio boni rationis contra passiones rationi repugnantes. Motus autem passionum animae est duplex...

E dum suam speciem considerata non repugnant rationi: sed magis seruiunt ei sicut in instrumenta, quibus ratio utitur ad conseruationem proprii finis. Repugnant autem ei praecipue in quod appetitus sensituius in ea tendit non in modum rationis, & ideo ad virtutem moralem pertinet proprie homini passiones moderari...

tia rationi repugnat, & similiter uerobiq; effectus ratione deprimunt. Nam sicut ex nimio timore mali ratio declinat a bono, ita ex nimio appetitu delectabilis ratio declinat a bono honesto. Alia uero ratio libera primo membro, quia si bona corporalia, & sensibilia sunt non repugnant rationi, sed seruiunt ei instrumenta...

Ad hoc dicitur, quod aliud est loqui de nimio timore, & amore sensibili, significatio per nimio, excessum contra rationem, & aliud est loqui de eodem, significatio quadam magnitudine absolute. Nam dubitare, an timor nimius, honeste, excedens metas rationis ex hoc ipso rationi aduersetur, non est nisi propriam uocem ignorantis...

Secunda Secunda S. Thomae. TT 3

Li. 83. q. 36. to. 4.

Li. 1. c. 43. in prin. to. 4.

Q. 123. art. 1. & 2. & q. 135. art. 1.

1. 2. q. 23. artic. 2.